

**ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ
ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ**

*Нікітіна О.Б., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Граждан Ю.В., магістрант, Ліскова Л.Л., магістрант,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Однією з головних переваг лізингових операцій, крім можливості користування об'єктом лізингу без сплати його вартості, є гнучкість лізингових платежів. Методика розрахунку лізингових платежів повинна бути проста і зрозуміла користувачам, а розмір і порядок сплати лізингових платежів є істотними умовами договору лізингу.

Метою статті є дослідження ринку лізингових послуг та визначення особливості ціноутворення при здійсненні лізингових операцій

Під ціною договору лізингу розуміють лізингові платежі. Особливістю лізингових платежів є те, що вони сплачуються не лише за користування річчю, а й компенсують витрати лізингодавця, зроблені задля набуття права власності на неї. Слід звернути увагу, що ч. 2 ст. 16 Закону про Фінансовий Лізинг має рекомендаційний характер. Також зауважимо, що згідно з ч. 2 ст. 6 цього Закону істотною умовою договору фінансового лізингу є розмір лізингових платежів. Тобто для того, щоб вимога закону про погодження умови про лізингові платежі була дотримана, достатньо визначитися з розміром (сумою), яку лізингоодержувач зобов'язується сплатити лізингодавцю.

Лізингові платежі, з одного боку, компенсують витрати лізингодавця на придбання предмета лізингу, а з іншого - містять винагороду лізингодавцю за користування ним. Вочевидь, частина лізингових платежів, призначена для сплати лізингодавцю винагороди за користування предметом лізингу, є аналогічною платі за користування майном. Таким чином, у цій частині до договору лізингу мають застосовуватися норми ст. 762 ЦК України. Крім того, відповідно до ч. 6 ст. 762 ЦК України наймач звільняється від плати за весь час, протягом якого майно не могло бути використане ним через обставини, за які він не відповідає. Враховуючи зазначену норму лізингоодержувач має бути звільнений від обов'язку платити за користування предметом лізингу, зокрема, коли той не був йому переданий. Водночас, залишається інша частина лізингових платежів, що фактично компенсує лізингодавцю його витрати на придбання предмета лізингу.

У частині 2 ст. 16 Закону про ФЛ закріплено диспозитивну норму, якою визначено, що лізингові платежі можуть включати:

- а) суму, яка відшкодовує частину вартості предмета лізингу;
- б) платіж як винагороду лізингодавцю за отримане у лізинг майно;

в) компенсацію відсотків за кредитом;

г) інші витрати лізингодавця, що безпосередньо пов'язані з виконанням договору лізингу.

При цьому слід звернути увагу на те, що лізингові платежі можуть бути регулярними і нерегулярними.

Регулярні постійні платежі передбачають виплату однакової суми лізингового платежу через однакові проміжки часу. Такий механізм припливу (відпливу) грошей має назву анuitету або ренти. Сума щомісячного лізингового платежу (А) розраховується за формулою:

$$A = (P - S * \frac{1}{(1+i)^n}) * (\frac{i}{1 - (1+i)^{-n}}) \quad (1)$$

де Р - вартість предмету лізингу (якщо договором передбачено авансовий платіж, то до уваги береться вартість за мінусом суми авансового платежу);

n - строк лізингу в місяцях, кварталах, роках (загальна кількість лізингових платежів);

i - відсоткова ставка за період (в розрахунках річну відсоткову ставку ділять на кількість періодів лізингу в році. Так, для щомісячних лізингових платежів річну відсоткову ставку необхідно розділити на 12);

S- залишкова (викупна) вартість предмету лізингу.

Нерегулярними називають сплату лізингових платежів, що здійснюються в різних сумах за різні проміжки часу. Ініціатива щодо застосування нерегулярних платежів частіше за все надходить від лізингоотримувача. Це здебільшого пов'язано із сезонністю бізнесу компанії-лізингоотримувача або ж стратегією одночасного інвестування значної суми грошових коштів в оборот для стрибкоподібного росту бізнесу чи для виконання привабливого контракту.

Лізинг може стати альтернативою кредитним коштам. Переваги полягають у тому, що право власності на передане у лізинг майно залишається у кредитора, який фінансує проект. Тобто немає потреби укладати угоду про заставу майна. Наступним кроком до порівняння ціни лізингу із ціною кредиту буде формування переліку прямих витрат, пов'язаних з предметом лізингу. При цьому необхідно зважати на такі важливі обставини:

— при лізингу вартість прямих витрат лізингової компанії рівномірно включена в лізингові платежі, тоді як при кредиті ці витрати можуть бути сплачені всією сумою наперед за рік (наприклад, страхування майна);

— у зв'язку з тим, що лізингова компанія є своєрідним «гуртовим покупцем», вартість послуг для неї практично завжди буде меншою (наприклад, страхування майна - за однакових умов страхування ставка для лізингової компанії завжди буде меншою, ніж для стандартного клієнта).

Ефективність управління економічними процесами щодо лізингової діяльності в Україні значною мірою залежить від достовірності, оперативності та обґрунтованості інформації про сучасний стан лізингових відносин. Основним джерелом цієї інформації виступає система бухгалтерського обліку, завдяки якій здійснюється процес її виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Отже, можна зробити висновок, що лізинг є засобом пришвидшення оновлення основних фондів, стимулювання розвитку національної економіки в цілому, її структурної перебудови, збільшення інвестицій у різні галузі економіки. Проте існує необхідність удосконалення законодавчої бази, усунення суперечностей у законах, які регулюють цей вид діяльності. Удосконалення також потребує система обліку лізингових операцій. Стимулом для активізації лізингових операцій може стати збільшення податкових пільг через використання прискореної амортизації, скасуванні податку на прибуток з лізингодавців і фінансово-кредитних інститутів, які беруть участь у лізинговій угоді.

Список літератури:

1. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.97 р. №723/97-ВР в редакції Закону №1381-IV від 11.12.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Бадзим О.С. Удосконалення функціонування ринку лізингових послуг / О.С. Бадзим, А.Р. Древуш // Актуальні проблеми економіки. - 2010. - №9(111). - С. 182-190.
3. Волкова М.В. Удосконалення обліку лізингових операцій на підприємствах України / М.В. Волкова, О.В. Кунченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67475.doc.htm.
4. П(С)БО 14 «Оренда» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 р. № 181.
5. Харченко С.А. Методичні основи розрахунків із лізингових платежів / С.А. Харченко // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - №4(94). - С. 188-197.

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ЛОКАЛЬНИЙ НОРМАТИВНИЙ АКТ ПІДПРИЄМСТВА З ПИТАНЬ ОПЛАТИ ПРАЦІ

*Долюк А.В., асистент кафедри бухгалтерського обліку,
Вінницький торговельно-економічний інституту КНТЕУ, м. Вінниця, Україна*

Вибір систем і способів оплати праці цілком і повністю є прерогативою роботодавця, проте він повинен бути оговорений з робітником у встановленому законодавством порядку. Трудові відносини між роботодавцем та найманими